

Lõputöö lühikokkuvõte

Asutus <i>(eesti ja inglise keeles)</i>	Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Kolledž <i>Tallinn University of Technology, Tallinn College</i>
Õppekava	BDMR02/04 - Majandusarvestus
Autor	Vladlen Petrovski
Juhendaja	Ester Vahtre EMBA
Töö pealkiri <i>(eesti keeles)</i>	ÜLEVÕTMISEKS SOBIVAD KAHJURITÕRJE FIRMAD EESTIS
Töö pealkiri <i>(inglise keeles)</i>	ACQUISITION SUITABLE PEST CONTROL COMPANIES IN ESTONIA
Töö lühikokkuvõte <i>(eesti keeles, 1-2 lk)</i>	

Kahjuritõrje on äärmiselt spetsiifiline valdkond. Kahjuritõrje eesmärk on tagada inimestele elamiseks ja ettevõtetele ning teistele organisatsioonidele tegutsemiseks ohutu keskkond.

Varem, Nõukogude Liidu ajal osutasid kahjuritõrje teenuseid sanitaar-epidemioloogiajaamad. Turumajandusmudelile üleminekul lõpetasid need oma tegevuse ja tekkisid professionaalsed kahjuritõrje ettevõtted.

Mõned firmad on otsinud võimalusi kasvatada turuosa. Sellega seoses tuli uurida, millised ettevõtted turul tegutsevad, milline on nende turuosa ning finantsseisund ja kas nende hulgas leidub mõni, mille saaks osta turuosa kasvatamiseks. Omanikud ootavad alati käibe ja kasumi kasvu, selle saavutamist aga takistavad turul tegutsevad konkurendid. Konkureerivate ettevõtete ülevõtt ja ühinemine on üldlevinud praktika üle maailma.

Turuülevaateid eri valdkondade lõikes leiab tihti meediast, kuid nii spetsiifilist valdkonda nagu kahjuritõrje Eestis varem uuritud ei ole. Mõnede ettevõtete väärtusi on võrdlevalt hinnatud Tallinna Tehnikaülikooli Tallinna Kolledžis. Kahjuritõrje valdkonnas aga põhjalikumad sellised uuringud autorile teadaolevalt puuduvad.

Uuringu ülesandeks on tuvastada ülevõtmiseks sobivad kandidaadid. Esmalt tuleb välja selgitada kõik tegutsevad professionaalsed kahjuritõrje firmad. Järgmisena tuleb leida nendest suurima käibega firmad, hinnates seda, millises kahjuritõrje turu segmentis nad tegutsevad. Edasi tuleb analüüsida firmade finantsnäitajaid, nagu ärikasum, töötajate arv, tööjõukulud töötaja kohta, rahavood. Saadud andmete alusel teha parimate kandidaatide valik. Kui ülevõtuks sobivad kandidaadid on kindlaks tehtud, tuleb hinnata firmade ja omakapitalide ligikaudsed väärtused.

Siinne lõputöö on empiirilistele andmetele toetuv kvantitatiivne kaardistav uuring. Andmete hankimiseks on kasutatud sekundaarseid allikaid, üldjuhul avaldatud statistikat.

Algallikate leidmiseks on kasutatud induktiivset loogikat ja otsitud andmeid elektroonilistest allikatest, kuid osa andmeid pärineb ka tehtud intervjuudest.

Usaldusväarsuse tagamiseks on kõige olulisemateks algallikateks e-äriregister ja statistikaameti andmestu. Analüüsi aluseks on ettevõtete finantsnäitajad perioodil 2011–2013 ja uuritavateks firmadeks need, kes sel perioodil olid kantud majandustegevuse registrisse. Saadud andmeid võrreldakse nende firmade näitajatega, kes kahjuritõrje kõrval pakuvad muid puhastusteenuseid. Elimineeritakse firmad, kes ei kuulu valimisse, ja selle tulemusena saadakse esialgne kahjuritõrjega tegelevate firmade nimekiri.

Esimeses valikus selekteeritakse perioodi 2011–2013 keskmise aastakäibe põhjal välja need, kes kokku hõlmavad 80% turust. Tehakse eraldi võrdlused käibe trendide kohta. Suurimate firmade kohta tehakse finantsanalüüsid eri näitajate järgi eesmärgiga jätta alles kõige väärtuslikumad. Põhinäitajateks on ärikasum, äritegevuse rahavood, vabad rahavood firmale ja omakapitalile, kõik need peavad perioodil 2011–2013 olema positiivsed.

Vigade vältimiseks kasutakse mitut eri meetodit ettevõtete väärtuse ja omakapitali hindamiseks; kasutatakse tulu, turu ja vara lähenemist. Omakapitali hindamiseks kasutatakse finantsvarade hindamismudelit (CAPM) ja Dmitri Jegorovi magistritöös kasutatud majandusnäitajate varieeruvusel põhinevat mudelit. Seal, kus andmeid ei ole saada, kasutatakse lihtsustusi, nagu riskivaba tulumäär ja süsteemse riski beetad.

Metodoloogilistest allikatest kasutatakse selliste autorite kirjutisi nagu Aswath Damodaran, Rita Ilisson Scott Hill, D. T. Larrabee, J. A. Voss, P. Pignataro, J. E. Pinto, E. Henry, T. R. Robinson, J. D. Stowe, S. P. Pratt, R. J. Grabowski, J. Rosenbaum, J. Pearl, D. Jegorov ja B. Graham.

Lähteinformatsiooni hankimiseks on veel kasutatud andmeid riiklikest andmebaasidest, hindamisega tegelevate firmade kodulehtedelt, e-ajalehtedest, pankadest ja veebiportaalidest.

Esimeses peatükis antakse ülevaade ettevõtete hindamise põhjustest, kirjeldatakse ülevõtu etappe, täpsustatakse kahjuritõrje teenuste segmendid, antakse potentsiaalse ülevõetava objekti kirjeldus. Edasi tuuakse sammud kahjuritõrje firmade kindlaksmääramiseks, antakse ülevaade õigusaktidest, eritletakse mõisteid ja kirjeldatakse analüüsi meetodeid, väärtuste leidmise võimalusi, eri lähenemisi ja meetodeid.

Teises peatükis esitatakse professionaalsete kahjuritõrje firmade nimekiri, analüüsitakse nende finantsnäitajaid, selgitatakse välja turuosad ja turgu iseloomustavad trendid. Leitakse kapitali hind ning tehakse võrdlused leitud väärtuste osas. Viimasena analüüsitakse tulemusi, antakse hinnang olukorrale kahjuritõrje turul, hinnatakse ülevõtmiseks kõlblike firmade väärtusi, tehakse ettepanekud ja esitatakse põhjendus esialgseteks läbirääkimisteks.